

בי"ה

פתח דבר

בשבח והודייה להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, וזיכנו בנישואינו בשעה טובה ומוצלחת, ביום ראשון ז' אדר שני ה'תשע"א, ועל פי יסוד מנהג כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ני"ע בחתונת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, מתכבדים אנו להגיש קובץ זה "תשורה" לאורחים שבאו מרחוק ומקרוב לשמוח בשמחתנו.

תשורה זו כוללת:

(א) אגרות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו ל"ווארט" וחתונת הורי הכלה שי', וכן לרגל לידת הכלה תחי'.

(ב) מענה הרבי בקשר ללידת הכלה.

(ג) שני מכתבים ממכתבי כ"ק אדמו"ר לסב הכלה, הרה"ג הרה"ח הר"ר שמעון גד שי' אליטוב, רב אזורי מטה בנימין, וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל.

(ד) מכתב מהרבי לסבתא רבא של הכלה הרבנית שושנה אביטבול ע"ה.

(ה) מכתב מאת כ"ק אדמו"ר לאב הכלה שי'.

(ו) תשובות כ"ק אדמו"ר בהתוועדויות על שאלותיו של אב הכלה שי'.

ז) מענות מכ"ק אדמו"ר על שאלותיו של אב הכלה שי' שכתב על עצמו או על אחרים .

ח) מכתב והשתתפות מהרבי על דבר בניית מקווה בבוגוטה קולומביה, אצל דו"ז של הכלה ר' חיים ברוך פוגעל ע"ה.

ט) שיחות של אב הכלה עם המזכיר הרה"ח ר' חיים מנחם אייזיק חדאקוב ע"ה.

הא-ל הטוב הוא יתברך יברך את כל הבאים להשתתף בשמחתנו, יחד עם בני משפחותיהם בתוך כלל בניי, בברכות מאלופות מנפש ועד בשר, ובמיוחד בברכה העיקרית, שנזכה ללכת מנישואין אלו לשמחת הנישואין שבין הקב"ה וכנס"י, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש ונשיא דורנו בראשינו, ונזכה לשמחת עולם על ראשם בגאולה האמיתית והשלימה אמון כן יהי רצון.

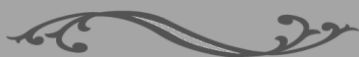
בברכה רבה לכאו"א מכס בתכ"י ומשיח נאו.

אושרי וחי' מושקא בוגלר

ד' אדר שני ה'תשע"א

ששים ואחת שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

כפר חב"ד אה"ק

מכתב הרבי לזוארט של הורי הכלה

אליטוב - ירותי"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn, N. Y. 11213

493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

בייה, כ"ה ניסן תשמ"ז

ברוקלין, נ. י.

האברך הו"ח אי"א נוי"נ וכו'

מוה' שאול משה שי

שלום וברכהו

במענה על ההודעה ע"ד עשית ה"ווארט" עם
בי"ג תי' בשעה טובה ומוצלחת,

הנה יה"ר מהשי"ת שיהי' בשעה טובה ומוצלחת
ולבנין בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה
והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורה
החסידות.

בברכת מזל טוב

הפ"נ שבמכי יקרא/ בעת רצון על ציון כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ ז"ע.

מכתב הרבי לחתונת הורי הכלה

אליטוב - ירות"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn, N. Y. 11213

493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליוכאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

בי"ה, כטי' ניסן תשמ"ז

ברוקלין, נ. י.

האברך הווי"ח אי"א נוי"נ וכו'

מוה' שאול משה שי'

רבי"ג תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם

בשעה טובה ומוצלחת,

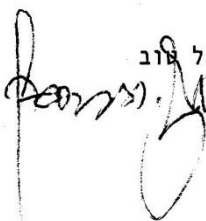
הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל

טוב ושעהי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית

בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה

כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת

החסידות.

בברכת מזל טוב

מזל טוב

מכתב כ"ק אדמו"ר לרגל לידת הכלה תחי'

אליטוב- ב.א.
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה, עשק"מ אייר תשי"ב
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נוי"ב עוסק בצ"צ
מוה' שאול משה שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולדה להם בת למזל טוב
ונקרא שמה בישראל חי' מושקא שתליטיא,
הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוג' תי'
לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

-ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרשי"ב) נ"ע, אשר
מנהגנו הוא לאמר גם בלידת בת לתורה ולחופה
ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל (ברכות י"ז א) נשים
במאי זכיון באקרוי' כו' באתנוי' כו' ונטרין כו'.

בברכת מזל טוב

ברכת הרבי בקשר ללידת הכלה תחי'

בהיות אבי הכלה אצל הרבי בהושענא רבה תשי"ג, עבר ליד חדרו
הקי' של הרבי בעת חלוקת הלעקה, והודיע על שזוגתו תחי' בהריון,
בירכו הרבי בקול: "יהיה הכל בשעה טובה ומוצלחת".

מזמרת הרבי לסב הכלה הרה"ג הרה"ח הר"ר שמעון גד שי' אליטוב

הסבא היה רגיל לכתוב פעמים רבות לרבי ולקבל הרבה מענות, בעקבות אחת הפעמים שהרבי לא ענה תשובה על מכתבו, עלתה לו מחשבה שאם הרבי לא יענה, למה לו לכתוב, ועל מחשבה זו הרבי ענה וזלה"ק: "ולפלא שתיקתו מאז, ומצער אם "מנהל חשבון" על העדר המכ' (המכתבים) מכאן ואני עמוס הטרדות והתלאות וכו'.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 18, N. Y.
HYednth 3-9250

מנחם מנדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטען פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ח, ועש"ק ס' כי חטא ח'חשכ"ח
ברוקלין, נ. י.

הווי"ח אי"צ נוי"נ מליכתו פלאכה
שמים כו' פו"ה שמעון שי'.

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה מכתבו וקראתי עליו ושמחתי בו, ונאמר לי "על הדרך הגדולה" ושמעתי שיש פה ענין רשע שבוע זה.

ויברך ה' אל משה - כי שאל משה: רבש"ע במה תרום קרן ישראל (ובפרט) - שהי' אך זה עתה מעשה העגל). אמר לו הק'

לאמר - ליררות (כולל אפילו ביום פקדי (אשר אז) ופקדה עליהם חטאתם בעגל)

כי תשא - אהה דוקא - ראשם של ישראל (ורק משה - לא היה לו כל שיבוש אפילו לענין העגל, שהרי הי' אז בהר עם ה')

תשא את ראש - חוכל, לשאח את ראשם בהגבתה, ע"י אשר -

תשא את ראש, המנה אותם לגלות חיבתם לפני המקום. - ולכפר על החטא הסונע הרמס קרנם (ובפרט - חטא העגל) -

ונתנו איש כופר נפשו - צדקה, כמס"נ וחטאך בצדקה פרוק.

§ : §

וכיהן אשר כל נפש ונפש מביה ישראל יש בה מבתי' שמע"ח - הרי הוראה בפרשתנו, שע"י בתי' זו על כאו"א להרים קרנו, ע"י אשר יגלה חבתו לפני המקום, בהחבוננו אשר אהבה עולם אהבתנו ה' אלקינו כו' ובנו בחרת - הוא הגוף החוסי - וקרבתנו כו', שאני ססילא כמים הפנים לפנים יתעורר גם הוא לדבקה בן ולהסתיין או"מ ב"ח למטה ולהעלות כל העולם כולו לה', שהו ע"י החוסי' ובפרט ע"י הצדקה, שהיא עיקר המצוה מעשיות ועולה על כולנה - במילוי הציווי לעשות שכן ודירה לו יח' בחחוננים.

בברכה (המש"כ) וכו'

שאל משה: ב"ב י. ג. זה עתה העגל: הנחוסא ר"מ תשא. רש"י תשא ל. סו. לאמר לברות: כדמזכר מסו"ל בב"ב. ביום העגל: סנהדרין קב. א. אהה דוקא: ולא כבשאר הסנינים, וכתרת חדא"ג בב"ב שם. ראשם של ישראל: ראה בארוכה ב"ב לד"ה חסכים כמאי ס"ג (נדפס בלקו"ת לג"ס). לשאח: בהגבתה: רש"י ב"ב שם. המנה אותם: דאין סקרא (והענין) יוצא מידו פשוט.

כשהסבא נכנס למועצת הרבנות הראשית נזכר באחד ממכתבי הרבי עוד משנת תשי"ט, שהם ממש דברי נביאות, בו הרבי כותב: על דבר פעולה להתעוררות אחב"י הספרדים אשר באה"ק לעניני יהדות תורה ומצות, ושואל ע"ד כתבת רבנים וכו'.

על זה היה מענה קדשו של הרבי: שכדי להצליח בעניני קדושה, יש להתחיל באופן ד"ראשיתך מצער [וכדיוק הבעש"ט שאז] אחריתך ישגא מאד", שמזה מובן שאין להתעסק בעניני פרסום, (והרבי מוסיף בכתב יד קדשו שאין עתה להתעסק בעשיית פרסום), כ"א ללכת צעד אחר צעד.

אליטוב=ח"א

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, י"ה' תשרי תשי"ם
ברוקלין

החי"ח אי"א נוי"נ סלאכתו סלאכת
שמים שמעון גד שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו, בו כותב אודות האסיפה, ע"ד התעוררות אחב"י הספרדים אשר באה"ק ת"ו לעניני יהדות תורה ומצות, ושואל ע"ד כתבת רבנים וכו'.

והנה ידועה דעת תורתנו תורה חיים בהנוגע להצלחת עניני קדושה, להתחיל באופן דראשיתך מצער [וכדיוק הבעש"ט, שאין] אחריתך ישגא מאד, שמזה מובן שאין להתעסק בעשיית פרסום ולרכוש כתבת רבנים וכו', כ"א ללכת צעד אחר צעד, ובהליכה זו עצמה יתבררו כמה פרטים ואופני פעולות והכשרון לזה, ואז יוכלו להחליט בהנוגע לשאלותיו וכו'.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

ספני קדושה המועד לא בא כ"ק אדמו"ר
שליט"א על החחום והנני חוהם בשמו

המזכ"ל
ג.ק.וי.ל

מכתב מהרבי לסבתא רבא של הכלה הרבנית שושנה ע"ה

אבוטבול-ירושתי

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ביה, כמ' איר השייח
ברוקלין
מרת שושנה חיי'

ברכה ושלום!

במענה למכתבה מכייד איר.

חורה לא-ל על שזיכה השייח והצליחה לרוח נחת אמיתי
הוא נחת יהודי מסורתי מיו"ח שיי', ויהי רצון שעוד רבות בשנים
תוכל לבשר טוב אודות כל אחד ואחד מהם, אשר עולים הם בקדש בענצי-
חורה ומצות.

ובודאי שהלימוד של פנימיות התורה-לעצמו ועם התלמידים
אשר אחינו הספרדים נהגו בו זה כמה וכמה דורות, מוסיף בברכות
השייח בהמצטרך לכל אחד מהלומדים ומפיצים לימוד זה.

ובודאי יודעת ממנהגן הטוב של בנות שפשוט ישראל
הפשרות, להפריש לצדקה קודם הדלקת הנרות בכל ערב שבת וערב יום
טוב, ועל כל פנים תנהג כזה מכאן ולהבא.

בברכה לבשורות טובות

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
Group
מוכר

נ.ב.
במה שכוחבת אודות הוצאות הכרוכות בענין הנכבדות של
בנה שמעון גד שליטי"א, במה יצאנה הוא בזה להנהלה מוסדית
בם משרת בקדש.

מכתב מהרבי לאב הכלה תחי'

אליטוב - ירוט"ו
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, י"א ניסן ה'תשמ"ה
ברוקלין, נ.י.

האברך שאול משה שי'

שלום וברכה!

הדו"ח נתקבלו ו...
ולקראת חג המצות, זמן חירותנו, הבא
עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה להביע
ברכתי לחג כשר ושמח ולחירות אמתית, חירות
מדאגות בגשם ומדאגות ברוח - בכל דבר המעכב
עבודת ה' בשמחה ובטוב לבב.

ולהמשיך מחירות ושמחה זו בימי כל השנה
כולה.

ובפרט שעבודת השם, כמצווה עלינו בתורתנו
תורת חיים, הרי היא בכל עניני האדם ובמשך כל
היום וכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דרכיך דעהו.

בברכת החג

תשובות מהרבי בהתוועדויות לשאלות של אב הכלה שי'

בשנים ה'תשד"מ-ה'תשמ"ח זכה אב הכלה פעמים רבות להתייחסות מהרבי על שאלותיו השונות שכתב בקובצי החידושי תורה שי"ל באותם שנים.

הסדר בד"כ היה, שכשהיי ידוע מראש שהרבי יתוועד באותה השבת, היי הרבי מוסר פתק בערב שבת באמצעות המזכיר ר' בנימין שי קליין, עבור הרה"ח ר' יוסף שי וואלדמאן, ובו ציין את הדי"ה של הרשיי עליו יתעכב בהתוועדות. לעיתים היי הרב וואלדמאן עומד ליד חדרו הקדוש של הרבי, עם הקבצים השבועיים שהיו מופיעים בקביעות עייי ישיבות אהלי תורה ומוריסטאון, (או עם הקובץ של ישיבת תות"ל המרכזית 770 שהיי יוצא לאור לעיתים רחוקות יותר), והרבי היה אומר לו על איזה רשיי ידבר.

אירע פעם שאב הכלה עמד ליד הרב וואלדמאן באותה עת, ושמע שהרבי אמר לרב וואלדמאן שידבר על רשיי מסויים, ובאם יישאר זמן ידבר גם על רשיי שני, (בציינו אודות איזה רשיי), ובאם יישאר עוד זמן ידבר גם על רשיי שלישי, ואותו רשיי שלישי זו הייתה שאלה של אב הכלה, והרבי הביט בו בזמן שאמר ואם יישאר זמן נדבר על הרשיי השלישי. למעשה הרבי דיבר רק על הרשיי הראשון שאמר.

באותם שנים היי הסדר שהרבי היי מבאר בכל שבת עניין מדברי רשיי על הפרשה וכן מהרמב"ם היומי, מדברי אביו ר' לוי יצחק נ"ע על הפרשה, ובשבתות הקיץ גם על הפרק שנלמד באותה השבת בפרקי אבות. אבי הכלה היי נוהג לכתוב מפעם לפעם בקובץ הערות וביאורים של ישיבת אהלי תורה, הערות על דברי רשיי או על הפרק מפרקי אבות הנלמד באותה השבת. כן לעיתים כתב הערות על דברי הרבי שנאמרו בהתוועדות השבת הקודמת.

פעמים רבות זכה אבי הכלה שבעת ההתוועדות הרבי היה מתייחס לרשיי אודותיו כתב, תוך כדי שהוא מביא את שאלותיו ודן בהם, וכן

היו כמה פעמים שדיבר על הערותיו האחרות של אב הכלה. חלק מהדברים האלו אף הוגהו על ידי הרבי ונדפסו בסדרת הלקוטי שיחות.

המעניין היה שכמה מהפעמים שהרבי התייחס לשאלות אבי הכלה היה בזמנים שהיתה בהם משמעות מיוחדת.

וכמו עד"מ בשבת פרשת נח תשמ"ה שזו היתה השבת האחרונה של קבוצה תשד"מ, לפני שחזרו התלמידים ארצה, הרבי התייחס לשאלה ששאל אבי הכלה בגליון של ערב חג הסוכות, והיה בזה מעין השתתפות בצאתכם לשלום לפני החזרה לאה"ק.

כך גם בשבת האויפרויף (שבת חתן) בה הרבי השתתף וענה על שאלה מההערות שכתב אבי הכלה. נביא דוגמא מהפעם הראשונה מהתייחסותו של הרבי.

בהערות התמימים דישיבת אהלי תורה לחג הסוכות התשמ"ה (גליון רנו ס"ו) שאל אבי הכלה בזה"ל:

"בלשון הברכה שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לברך את כלל ישראל במברק לקראת ראש השנה הלשון: "לשנה טובה תכתבו ותחתמו **שבתא טבא ויומא טבא**".

והנה יש להבין מדוע הקדים שבת ליו"ט? והנה בפשטות י"ל שזהו משום ש"תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם"- ושבת תדיר לגבי יו"ט-.

ולכאורה ענין זה של תדיר ושאינו תדיר בפשטות נאמר כאשר ישנם ב' ענינים **בזמן אחד**, ונשאלת השאלה מה קודם, ע"ז אומרים שתדיר קודם.

אבל בעניינינו הרי יו"ט בא לפני השבת וא"כ הי' צ"ל הלשון יומא טבא, ואח"כ שבתא טבא? וצ"ב.

הת' שאול משה אליטוב תות"ל 770

ועל זה היה מענה קדשו של הרבי בהתוועדות של שבת פרשת נח התשמ"ה (התוועדויות בלה"ק ע' 533 אות כ"ו) וז"ל:

"כאן המקום לבאר מה ששאלו אודות נוסח המברק שנשלח לקראת ראש השנה (שחל להיות ביום חמישי ויום ששי, ומיד לאחריהם בא יום השבת) - "שבתא טבא ויומא טבא", מדוע הקדימו שבת לפני יו"ט, הרי סדר הזמנים הוא שבתחילה הי' יו"ט ואח"כ שבת?

והוסיפו לשאול (בהערות התמימים של אהלי תורה גליון רנ"ח ס"ח) – שבמברק אחר בקשר לקביעות כזו (המברק לחג הסוכות) אכן הקדימו יו"ט לשבת, בהתאם לסדר הזמנים!

והביאור בזה – בהקדים :

ידועה סוגיית הגמרא בסוף כריתות אודות כו"כ ענינים ששקולים הם. כמו: כבשים ועזים, תורין ובני יונה, אב ואם – שברוב המקומות קודם הראשון לשני, אלא שישנם מקומות שהקדימו את השני לראשון, כדי להורות ששקולין שניהם.

ומזה לומדים הוראה בנוגע לאופן הדיבור בלשון בני אדם – שכאשר מדברים אודות שני ענינים שבדרך כלל קודם אחד מהם לחבירו, אלא שישנם פרטים שבהם שקולין הם. אזי הסדר הוא – שבדרך כלל מקדימים את הקודם (כשם שבדרך כלל קודם האב לאם), ורק לפעמים מקדימים את השני לראשון, כדי ללמד ששקולין הם.

ודוגמתו – בענין הנ"ל :

בעצם, הנה גם בנוגע ליו"ט שייד להקדים ולומר "שבתא טבא" (ואח"כ "יומא טבא"), מפני שכל הענין דקדושת יו"ט אינו אלא לאחרי שישנו הענין דקדושת השבת – כמבואר בזהר (ח"ג צד, א) אודות החילוק שבין שבת ליו"ט ששבת ענינו "קודש" ויו"ט "מקראי קודש", שבשבת ישנו ענין הקדושה מצד עצמו, משא"כ ביו"ט, שמצד עצמו הוא ככל שאר ימי החול, אלא **שקורין וממשיכים** בו את ענין הקדושה ("מקראי קודש") מיום השבת.

[ולכן, יש ענינים ביו"ט שבהם דומה הוא לימי החול – מלאכת אוכל נפש, ויש ענינים שבהם דומה הוא ליום השבת – אסור בעשיית מלאכה, מכיון שבעצם שייד הוא לימי החול, אלא שנמשך בו בחי הקדושה מיום השבת].

אבל אעפ"כ, מובן וגם פשוט שכאשר שולחים מברק ברכה לקראת יו"ט, אין מקום לכתוב גם "שבתא טבא" – מפני שיש להתחשב עם מקבלי המברק, **שיתמהו ויתפלאו** על הזכרת ענין השבת בקשר ליו"ט: הם עסוקים בהכנות לקראת יו"ט, המותר במלאכת אוכל נפש כו', ולפתע "פארט מען אריין" (נכנסים) עם ענין השבת!... ובודאי לא יעלה על דעתם שהכוונה לדברי הזהר דלעיל – אפילו אם יודעים הם אודות ענין זה!.

אמנם, כאשר שולחים מברק ברכה לקראת יו"ט שמיד לאחריו בא יום השבת, שאז צריך להזכיר בברכה גם "שבתא טבא" (מכיון שמיד לאחריו היו"ט בא יום השבת) - יש מקום להוסיף ולהקדים "שבתא טבא" ל"יומא טבא", כדי לרמז לדברי הזהר דלעיל שכל קדושת היו"ט היא כתוצאה מקדושת השבת, שכן, בקביעות כזו אין התמיהה אלא על הסדר בלבד (ולא על עצם הענין).

ולא עוד אלא שאין תמיהה אפילו על הסדר (הקדמת יו"ט לשבת) – מפני שישנו הענין ד"עירוב תבשילין":

"עירוב תבשילין" ענינו – "שיבשל תבשיל א' מערב יו"ט ויהי תבשיל זה שמור אצלו שלא יאבדנו ולא יאכלנו עד לאחר שתיקן ועשה כל צרכי שבת" (שו"ע אדה"ז או"ר ר"ס תקכז), ויתירה מזו – "עד סעודה ג' של שבת" (שם סכ"ה). וא' הטעמים לדבר – "כדי להרבות בכבוד שבת, שע"י שאתה מזקיקו לבשל תבשיל א' מעיו"ט בשביל תיקון צרכי סעודות השבת שלאחריו, הוא נזכר על כל צרכי השבת מעיו"ט, ובורר מנה יפה לשבת כו"ו" (שם ס"ב).

ועפ"ז – אין תמיהה מה שמזכירים את ענין השבת לפני יו"ט (גם כאשר לא חושבים אודות דברי הזהר), מכיון שכבר **בערב** יו"ט (לפני התחלת היו"ט) מכינים את צרכי סעודות **השבת**, עד **לסיום** יום השבת – סעודה שלישית.

אבל אעפ"כ, בדרך כלל יש להקדים "יומא טבא" ל"שבתא טבא" גם בקביעות כזו – בהתאם לסדר הזמנים, כפי שמתקבל בדעת רוב העולם (ומה גם שביניהם ישנם כאלו שאינם יודעים את הטעם ד"עירוב תבשילין", או אפילו עמי הארץ שאינם יודעים לערב וסומכים על עירובו של גדול העיר): ורק **לפעמים** מקדימים "שבתא טבא" ל"יומא טבא" (כבמברק הנ"ל), כדי ללמד שבעצם קודם ענין השבת לענין היו"ט בכל הזמנים, מפני שקדושת היו"ט שייכת רק לאחריו שישנה קדושת השבת (כנ"ל מדברי הזהר). ולאחרי שכותבים כן פעם אחת – מספיק הדבר כדי ללמד על כל הזמנים, ע"ד האמור בסוגיא הנ"ל שהקדמה פעם אחת מלמדת ששקולין שניהם.

מענות שקיבל אבי הכלה בעצמו מהרבי

השמות לאה ופורי'

בשנת תשמ"ו עדיין לא היה רגיל לשאול את הרבי על דבר נתינת שם יהודי, כמו בשנים שלאחרי זה בעת חלוקת הדולרים, ולכן לא היה לאבי הכלה אומץ לשאול את הרבי בשמי, היתה משפחה מדרום אמריקה שבנם היה חולה, ובא לעבור טיפולים בארצות הברית, הוא הגיע עם משפחתו, ואחרי סדרת טיפולים קשים שבאמצעם הם התייאשו לגמרי ממה שהרופאים אמרו להם, וכתבו על כך לרבי, ותשובתו של הרבי היתה: **"ביטחון בשם ית' (יתברך)" אזכיר על הציון**. לבסוף אחרי טיפולים רבים ב"ה המאמצים הוכתרו בהצלחה באופן ניסי, הם שבו ל770 להודות לרבי על ברכותיו.

לאם הילד ולאחותו היו שמות לא יהודיים, והם רצו לקבל שם יהודי ופנו לאבי הכלה לשאול את הרבי. מאחר שדבר זה לא היה מקובל, אבי הכלה כתב את הפתק היחידי שכתב לרבי מבלי לחתום את שמו, במכתב הייתה רק השאלה: יש להם שמות לא יהודיים, לאמא קוראים "ליזט" ולבת קוראים "פאולה", ובאם אפשר לקבל שם יהודי עבורם.

הרבי מחק את השם הלא יהודי של שניהם ב X, וליד שם האמא כתב השם **"לאה"**, וליד שם הבת כתב: **" פורי' "** (פורי'ה). (ו' אייר התשמ"ו).

המעניין הוא שכמה ימים קודם, כתב אבי הכלה פתק אחר לרבי, והרבי צירף את המענה על פתק זה לפתק השני (שכן היה כתוב בו שמו) עם שדכן, וכך הוציא הרבי שתי תשובות, (מבלי שהשם שלו מופיע בשאלה זו על נתינת השמות).

ולהעיר מהמובא בבית שמואל אבן העזר על שמות הגיטין בשמות נשים וז"ל: **"הגאון מהר"ר שמואל ר"פ ז"ל היה מסופק אם לכתוב פוריא באלף לשון מטה, או בה"א מלשון אשתך כגפן פוריה"** (תהלים קכח,ג.), ולכאורה נראה דתליא במבטא, כי פוריא הוא במלאפוי"ם, ופורייה הוא בחולם" עכ"ל.

ומזה שהרבי כתב "פורי", כוונתו שצ"ל בה"א בסוף.

ויש לציין שבדולרים הרבי היה נותן שמות יהודיים לאלו שביקשו זאת. הסדר היה שהרבי נתן שם שהוא תרגום של השם בלועזית, או שנתן שם המתחיל באותה אות, כמו בנידון דידן ששני השמות מתחילים באותה אות.

עריכת התוועדות ביום ההולדת

עבור אחד מאנ"ש בארגנטינה שכתב לרבי על דבר יום הולדתו, בירך הרבי "מנהגי יום הולדת", ובקשר למה שכתב שהוא מתכוון לערוך התוועדות בביתו לרגל יום הולדתו ענה הרבי: **"נכון במאוד אזכיר על הציון"**.

התנאי לעבוד במאפייה אם זה גלאט

לאחד מארגנטינה שכתב עבורו שרוצה לעבוד במאפייה מסויימת, ושאל את הרבי האם להמשיך לעבוד שם או לא? ענה הרבי: **"באם זה גלאט כשר אזכיר על הציון"**.

נתינת מעשר בתוספת פרוטה

בחור אחד מארגנטינה שגר בקראון הייטס בשנת התשמ"ו היו לו קשיים בפרנסה, ובנוסף לכך עבר תאונה, ביקש מאבי הכלה לכתוב לרבי עליו וביקש לציין שהוא מקפיד על נתינת מעשר מהרווחים. הרבי ענה: **"בתוספת פרוטה ויותר"**. יש לציין שבחור זה היה מאד דייקן, וגם המעשרות היו אצלו בדיוקנות, וע"ז הרבי ענה שאם יצא מהגבלות שלו, גם מלמעלה יתנהגו איתו כך.

תיקון על חילול שבת בשוגג

לאחד מאנ"ש מארגנטינה שכתב עבורו על חילול שבת בשוגג, וביקש תיקון מהרבי על זה, ענה הרבי: **"דיוק בזה לעתיד בקיאות בהל' (בהלכות) שבת הצריכות עכ"פ"**.

כן יבש"ט לעתיד לבוא

בקיץ התשמ"ו לימד אבי הכלה גמרא את תלמידי ישיבת אהלי תורה שלמדו ב"קעמפ" גן ישראל בניו יורק, וכתב דו"ח לרבי על סידרת מבחנים שערך לתלמידים, בין הדברים כתב על כמה תלמידים שלמדו אצלו בזה"ל: "בגן ישראל נבחנו אצלינו התל' אברהם שמואל סטאליק, יוסף יצחק פיקרסקי, משה חן, מאניס באראש, אשר דזייקובסון, שלום ישעיה דייטש, אליהו מיכל לבקובסקי במסכת סוכה וב"ה הצליחו.

כמו"כ נבחן אצלי אתמול כג' שעות הת' יואל שי קראנץ על כל מסכת כתובות, ופרק ב' וחצי פרק ג' עם תוספות, והצליח ביותר ב"ה. כמו"כ ערכנו התוועדות ביום ב' בערב בקשר להוספה בענינים הקשורים עם בנין ביהמק"ד. מצ"ב ההחלטות טובות" עד כאן.

ליד המלים מצ"ב ההחלטות טובות כתב הרבי: ג' (נתקבל).

ועל הפתק בכלל היה מענה קדשו: "כן יבש"ט (יבשר טוב) לעת"ל (לעתיד לבוא) ובהוספה וכו' אזכיר על הציון".

וימשיך בבשורות טובות

בער"ח תמוז תנש"א כתב לרבי דו"ח על הפעולות, וכן איזה ביאור בלימוד, ועל זה היה מענה קדשו: "וימשיך בבשו"ט (בבשורות טובות) ובהוספה אזכיר על הציון".

מענה עם צירוף שטרות

על דו"ח שכתב לרבי שעשה איזה ענין שמאד היה קשה לו לעשות, היה מענה קדשו: "נת (נתקבל) ותח (ותשואות חן) כן יבש"ט לעת"ל ובהוספה כו' אזכיר על הציון". וכ"ק אדמו"ר צירף למענה שני שטרות של דולר, (המענה מיום ג' כסלו התשמ"ח).

כן יבש"ט תמיד כל הימים

בשנת התשמ"ז כשישיבת "עוז מאיר - חב"ד" בראשותו של הסבא הרה"ג הר"ר שמעון אליטוב שליט"א היתה בקטמון, פתח אבי הכלה

בית חב"ד בשכונה, ופעל שם במסיבות שבת, מבצע מזוזה מבצע תפילין וכו' וכתב על כך דוחו"ת לרבי:

על הדו"ח מנר ו' דחנוכה היה מענה קדשו: **"כן יבש"ט (יבשר טוב) גם בעתיד אזכיר על הציון"**.

על הדו"ח מכ"ו שבט התשמ"ז היה מענה קדשו: **"נת' (נתקבל) ות"ח (ותשואות חן) וכן יבש"ט (יבשר טוב) תכה"י (תמיד כל הימים) אזכיר על הציון"**.

על הדו"ח מיום ג' מנחם אב התשמ"ז היה מענה קדשו: **"כן יבש"ט (יבשר טוב) תכה"י (תמיד כל הימים) אזכיר על הציון"**.

כח המשלח להצליח בשליחותי

בשנת תנש"א ביום הולדת אבי הכלה בכ"ה תמוז נכנס לשנת הכ"ח, כתב לרבי: **"ברצוני לבקש לקבל הכח מהמשלח כ"ק שליט"א להצלחה בשליחותי"**, הרבי הקיף מילים אלו בעיגול, והוסיף: **"מנהגי יום הולדת אזכיר על הציון"**.

לא להגיע - התורה חסה על ממונם של ישראל

בכ"ד סיון תשמ"ח שאל אבי הכלה את רבי שמאחר שיש לו שבוע של "בין הזמנים" בישיבה, ובדיוק באותו שבוע חל יום הולדתו בכ"ה תמוז, האם להגיע לחצרות קודשנו ליום הולדתו (בפרט שבאותה שנה התחיל מבצע יום הולדת), ועל זה היה מענה קדשו: **"לא להגיע - התורה חסה על ממונם של ישראל אזכיר על הציון"**.

להעיר שבאותה שנה כבר נסע אבי הכלה לרבי שלוש פעמים.

הסכמה לשידוך אם היא יר"ש ובעלת מדות טובות

ע"ד קרוב משפחה שנפגש עם בחורה, ושאל את דעתו הקדושה של הרבי על דבר השידוך היה מענה קדשו: **"באם היא יר"ש (יראת שמים) ובעלת מדות טובות אזכיר על הציון"**.

לכוין לדעתו הקדושה של הרבי תלוי אם זה ע"פ השו"ע

ביום היציאה לשליחות לארגנטינה ביו"ד מר חשון התשמ"ח שאל את הרבי: מאחר שבעזה"ה יבואו להתייעץ עמו בכמה עניינים, ברצונו לשאול איך ידע לכוין לרצונו של כ"ק שליט"א בכל הפרטים: וע"ז היה מענה קדשו: **"כפשוט יכוון שיהי' כמבואר בשו"ע (בשולחן ערוך) בדהת"פ (בדיקת התפילין) אזכיר על הציון"**.

אין צורך בבדיקה נוספת אם נבדקו התפילין

אבי הכלה בדק את התפילין של רש"י ונמצאו כשרות ושאל על כך את הרבי האם יש צורך לבדוק שוב התפילין ועל זה היה מענה קדשו בכ"ג מר חשון התשמ"ח: **"אין צורך לבדוק עוה"פ (עוד הפעם) התפילין"**.

לתיקון על העבר, טלית קטן כשר כשיעור

למקורב של אבי הכלה (שכיום הוא שליח של כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו) שביקש תיקון מהרבי על העבר, היה מענה קדשו: **"בדיקת התפילין והמזוזות טלית קטן כשר (כשיעור) אזכיר על הציון"**.

נתקבל ות"ח ת"ח

על דבר דו"ח מ"י מר חשון תשמ"ח בין הדברים כתב אבי הכלה שנסע עם ידידו ר' ישראל מאיר דיסקין שי' (כיום שליח ראשי דכ"ק רבנו נשיא דורנו לגרמניה) לביקור בית אצל משפחת ג'ורג'י וקבענו בביתם 14 מזוזות, וכמו"כ ערך חזרה על ההתוועדויות לדוברי ספרדית, היה מענה קדשו: **"נת' (נתקבל) ות"ח (ותשואות חן) ת"ח (תשואות חן) אזכיר על הציון"**.

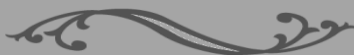
שהענין של לב לדעת וגו' יוחדר בפנימיות

לקראת יו"ד שבט שנת הארבעים התש"נ דיבר הרבי על דבר מעלת שנת הארבעים שאז "קאים איניש אדעתיה דרביה", והשם נותן לכל אחד "לב לדעת, עיניים לראות, ואזנים לשמוע", ועל כך ביאר הרבי

שזהו כנגד חב"ד ("לב לדעת" - דעת. "עיניים לראות" - חכמה. אזנים לשמוע - בינה).

בארגנטינה דרשו מאבי הכלה להגיע כדי לארגן את ה"קעמפ" של הישיבה, ולא הרשו לו להישאר ליו"ד שבט, על כך כתב לרבי **שמאד** מפריע לו שלא מרשים לו להישאר אצל הרבי בגשמיות, והוסיף לכתוב: "בעזה"י נערוך התוועדות לכבוד יו"ד שבט הגדול לתל' התמימים ולאנ"ש, וברכה להצלחה בזה, ושהענין של לב לדעת וגו' יוחדר בנו בפנימיות".

את כל המלים הללו הקיף הרבי בעיגול, וכתב: "אזכיר על הציון". (המענה מיום ג' שבט התש"נ).

מכתב נהרבי לדו"ז של הכלה בקולומביה על דבר בניית תקווה

(אגרות קודש חלק ו' עמוד ט')

ב"ה ג' אייר תשי"ב
ברוקלין

הווי"ח אי"א עוסקים בצרכי ציבור
מר יהודא שי' פאגעל
מר חיים ברוך שי' פאגעל
מר משה שי' שיפמן
ומר אליעזר שי' בערענשטיין

שלום וברכה רבה!

בנועם נודעתי ע"י הרה"ג אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ בעל מרץ וכו'
מוה"ר חיים מנחם בן ציון שי' בלומענקראנץ, מעסקנותם הטובה בכלל
ובפרט בעסק מצוה גדולה היא בנין מקוה במחנם הט' (הטהור) באגאטא
בוגוטה (קולומביה) אשר נכנסים הם בועד לענין בנין המקוה.

ובטח למותר להאריך בגודל ערך ענין זה, אשר נוסף שזהו אחת
מהמצות העיקריות שבתורתנו הקדושה, הנה טהרת המשפחה וכל
ענינים הקשורים בזה הוא אחד מעמודי התווך, שבזכותם ועל ידם יש
בכח עם ישראל לסבול את כל קושי ועול הגלות ולהיות בריאים בגופם
ובנשמתם, עוד זאת אשר קיום מצוה זו אינו ענין של מקיימי המצוה,
הבעל והאשה בלבד, אלא שזה נוגע לבנים הנולדים ולבניהם ולבני
בניהם עד סוף כל הדורות, אשר כאשר ההורים שומרים דיני טהרת
המשפחה, אזי בניהם ובנותיהם הם ילדים כשרים, ובאם ח"ו אין
ההורים נזהרים בזה, הרי זה פגם בנשמת ובגוף הילדים, ילידיהם וילדי
ילידיהם וכו' וכו', ועוד זאת אשר ענין זה אינו פרטי של הורים
וילידיהם אלו, אלא הוא ענין כללי של עם ישראל, וכמבואר בכמה
מקומות בדרז"ל אשר על ידי הטהרה השכינה שורה בישראל, ומפני כל
טעמים אלו, הרי ההקדם בבנין המקוה ביפ"י והתעמולה שישתדלו

בקיום מצוה זו מוכרח ביותר, וכל טרחה כדאית בשביל להביא הענין לידי גמר טוב ולהקדימו עד כמה שאפשר, ומדתו של הקב"ה הרי היא מדה כנגד מדה אבל בתוספת, ובתוספת מרובה על העיקר.

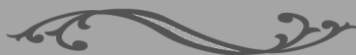
ויהי רצון מהשי"ת אשר כל המתעסקים והמשתתפים במצוה רבה זו, ישפיע להם השי"ת את המצטרך לכל אחד ואחד לפי ענינו ובפרט בריבוי נחת וענג מילידיהם שיחיו בכל הפרטים.

בתור השתתפותי גם אני במצוה רבה זו, הנני מסגיר פה המחאה – טשעק – ע"ס ח"י שקל. ויהי רצון אשר יעלה בידם לאסוף כמה וכמה פעמים ככה ולגמור את המקוה בהקדם היותר אפשרי ולהרבות הקדושה והטהרה בכל מקום ומקום בעזר השי"ת עליהם.

בברכת הצלחה וטוב בגשמיות וברוחניות.

ח"י ק

מן הנכון לציין ששמעתי מהמזכיר הרב בנימין שי' קליין שנסע עם ידידו הרב משה שי' הערסאן למרכז שליחות לבוגוטה ושם שהו אצל הסבתא רבא של הכלה הגברת פייגא רבקה ע"ה ובעלה ר' אברהם ע"ה וויינשטוק, וציין שזה היה הבית היחידי שיכלו לסמוך על כשרותם ולאכול בשר בזמן שהותם במרכז שליחות.

שיחות של אב הכלה עם המזכיר של הרבי הרה"ח ר' חיים מנחם אייזיק חדאקוב ע"ה

לאבי הכלה יצא בכמה הזדמנויות לשוחח ולהתייעץ עם הרב חדקוב בנושאים שונים, וכמו כן כשיצא לשליחות לארגנטינה וחזר לכינוס השלוחים העולמי הראשון, נכנס לרב חדקוב למשך כמעט 3 שעות, זה היה ביום ג' כסלו תשמ"ח, ודיבר רבות במעלת השליחות בכלל, ובשליחות בחינוך במיוחד, עם הוראות רבות ומעניינות.

בפתח הדברים הרב חדקוב שאל את אבי הכלה אם אומר חת"ת, ואם שם לב למה שקורא בחת"ת, ואמר: כתוב בתניא (אגרת הקודש סימן כ"ז בביאור) ש"חיי הצדיק הם אמונה יראה ואהבה", נשאלת השאלה: הרי ענין זה שייך לכל יהודי, אלו החיים של כל יהודי, ומה אם כן המיוחד אצל צדיק?

כדי להבין זאת יש להקדים המובא בפרקי אבות בתחילת הפרק הראשון (משנה ב') "על שלשה דברים העולם עומד: על התורה, על העבודה, ועל גמילות חסדים", והנה בסוף הפרק (במשנה יח) מובא: "על שלשה דברים העולם קיים: על הדין, ועל האמת, ועל השלום", נשאלת השאלה - למה לא כתוב על ששה דברים העולם עומד או העולם קיים, למה מחלק את זה לשתי בבות? גם צריך להבין מה מה ההבדל בין מה שכתוב "העולם עומד" ל"העולם קיים"?

למרות שישנם גירסאות שונות הגורסים בסוף הפרק "העולם עומד", אבל אדמו"ר הזקן בסידורו בחר בגירסא של "העולם קיים", אי"כ יש להבין ההבדל בין שתי לשונות אלו?

והנה ההפרש בין עומד לקיים – "עומד" פירושו בתחילה הדבר יש לו עמידה, ואח"כ צ"ל לו קיום. ועד"מ מים, צריך להניחם בתוך כלי, והכלי צריך להיות בלי חור, ואזי יהיו בבחינת עומדים, אבל אם ישים את הכלי על האש, לא יוכלו להתקיים, ולכן בנוסף למה שהמים עומדים בכלי צ"ל להם קיום, ויש לדעת איפה להניח אותם, וכמו בחלב שאם יניחו במקום חם יוכל להחמיץ, ולכן יש להניחו במקום קר, כדי שבנוסף לכך שהחלב מונח בכלי שהוא עומד בתוך הכלי, שיהיה לו גם קיום.

עפ"ז אפשר לומר הביאור, לעניות דעתי, את ההבדל בין שתי המשניות, בתחילה כתוב העולם **עומד** – מהם הדברים הגורמים לעולם להיות עומד בכלל, זהו עיי "תורה" "עבודה" ו"גמילות חסדים", אבל בכדי שיהיה לשלושת ענינים אלו **קיום**, צריך שיהיו השלשה דברים שנאמרו בסוף הפרק, שהם שלושת הענינים של ה"דין", "האמת", ו"השלום" (כדלקמן).

"על הדין" – אחד יכול ללמוד הרבה תורה – אבל הנהגתו היא בלתי רצויה, מפני שבתורה אין הכרע לכל דבר, ויוכל לעשות ככל העולה על לבו, בבחינת נבל ברשות התורה, ולכן כדי שיהיה לזה קיום צריך שיהיה "דין", ללכת לפי דיני התורה וההלכה.

"על האמת" – כמו"כ אחד יכול להתעסק הרבה בקו העבודה – תפילה, אבל יכול להיות שלא יהיה לזה קיום, ולכן בכדי שיהיה לזה קיום, צריכה להיות מדת האמת.

"ועל השלום" – ועד"ז אחד יכול להתעסק בקו דגמילות חסדים, אבל אם יתן לשני גמילות חסדים מצד ההכרח ובתוכו הוא שונא אותו, לגמ"ח זה לא יהיה קיום, ובכדי לקיימו צ"ל "שלום", להרגיש האהבה לזולת.

על פי זה מובן מה שכתוב בתניא שחיי הצדיק הם אמונה יראה ואהבה, המיוחד בצדיק שאצלו האמונה היראה והאהבה הם בבחינת "קיום" אצלו.

כך גם בנושא השליחות – צ"ל גם **הקיום** בשליחותו של השליח, הן בעבודה עם המושפעים והן בעבודה עם עצמו.

והנה בכדי שיהיה קיום בעבודת השליחות בחינוך יש להדגיש איך ניתן שיהיה קיום בעבודה עם המושפעים, ואיך יהיה קיום לשליחות בעבודה עם עצמו.

הרב חדקוב התעניין לדעת על סוגי התלמידים השונים בישיבה בארגנטינה, וכן על סדר היום של אבי הכלה, וע"ז ענה: שיש שלשה סוגי תלמידים, תלמידי השלוחים, תלמידים צעירים מאנ"ש, ומקורבים. הרב חדקוב התעניין האם דואגים לתלמידים גם בשבתות חופשה האם יודעים היכן הם אוכלים באיזה בתים, האם שמים לב לכל תלמיד להיכן הוא הולך בכלל.

הקיום בעבודה עם המושפעים

באופן כללי העבודה צ"ל מאד בקירוב ובחיבה, המשפיע צ"ל כמו אבא של התלמידים, ומכיון שרוב העולם, ההורים עושים יום הולדת לילדיהם (אמר א"י באנגלית: happy birthday), עד"י המשפיע צ"ל בקירוב למושפע ולשמוח אתו ביום שמחתו עד"מ.

[ודרך אגב – מכיון שישנם בין התלמידים כמה מקורבים, יש לברר באיזו שעה נולדו, כיון שיתכן שנולדו בין השמשות וזהו כדי לוודא את יום הולדתם האמיתי].

לפעמים צריכה להיות ההנהגה של שמאל דוחה ("זיין שטריינג" = להיות בתוקף) וגם אז צריך התלמיד להיות מודע שהעונש מגיע לו, ומה שמענישים אותו זה לטובתו, ומה טוב אם אומרים לתלמיד – תאמר אתה בעצמך איזה עונש מגיע לך, וכשהתלמיד יעניש את עצמו יקבל את העונש בצורה נעימה יותר.

ובדרך כלל צריכה להיות העבודה של ימין מקרבת, וכשמסופקים כיצד צריכה להיות ההנהגה, יש להתנהג באופן של ימין מקרבת, כיון שלפחות מקיימים בזה מצות אהבת ישראל.

באופן פרטי יש להתנהג עם כל תלמיד לפי האופן שלו, יש פעמים שזה תלוי לפי המצב והמקום, שיש לתת עונש של קנס, אבל בזה אין כללים.

דבר אחד הוא צד השווה אצל כולם, שיש לדאוג שלכל התלמידים יהיה המזון הנדרש להם, וכן הצרכים שלהם, וכמו שזה בגשמיות מבשרי אחזה כך גם ברוחניות, כשם שילד אוכל פחות ממבוגר, עד"י במזון הרוחני לכל תלמיד יש המזון הרוחני לפי הרמה שלו.

אבי הכלה שאל- האם לימוד תניא בעל פה זה מזון כללי השווה לכל נפש? וענה על כך: שאין זה דבר השווה לכולם ממש, והמשיל זאת – מיתוש הנכנס לחדר, הוא נכנס בקלות, אך כדי להוציאו זקוקים לעבודה רבה.

עד"י בנוגע לשטויות הנכנסות לראש שנכנסות בקלות וכדי להוציאם זה לוקח הרבה עבודה.

אבי הכלה שאל – מהו הענין הכללי בחינוך השווה לכל נפש?

ועל זה ענה – במשל, באכילה כל אחד שונה מחברו, משא"כ באויר הוא דבר נחוץ השוה אצל כולם, ועד"ז ישנו ענין השוה לכל נפש אצל כל התלמידים והוא-

כשלומדים גמרא, הרי הגמרא מיוסדת על דברי המשנה, ופעמים רבות כשלומדים את הגמרא שוכחים ממה שלמדו במשנה, ואזי הגמרא לא ברורה כי חסר בבסיס הסוגיה, ולכן אמר שיש להקפיד שכל התלמידים ילמדו את המשניות שעליהם לומדים את הגמרא בעל פה, ואזי הגמרא תהיה יותר ברורה להם.

ועד"ז מאד חשוב שלתלמידים תהיה בקיאות בני"ך, ולכל הפחות שידעו את ההפטרה של השבוע שיקראו בשבת, עד"מ לא מזמן קראנו על השונמית, וזה לא חומר קשה זה הרי סיפור, אבל זה מאד חשוב, והוסיף: יש כאלו שנדחפים לשמוע את ההפטרה מהרבי, לפחות שיחשבו על מה שהם שומעים, ובשביל זה לפני שבת יש ללמוד את ההפטרה.

כמו"כ אמר שישנו מכתב מאדמו"ר הריי"ץ נ"ע שלתלמידים צריכה להיות ידיעה: א) בני"ך. ב) לדעת לכתוב בלה"ק. ג) לדעת דברי ימי ישראל. אמר בחי"ך יש כאלו שלומדים רמב"ם שלשה פרקים ביום ואינם יודעים לאיזו תקופה הוא משתייך.

דיבר רבות על ענין האחדות, שצריך לשים דגש רב בזה, שתהיה אחדות בין התלמידים, שיהיו להם מדות טובות, כפי שדיברתי ע"ז אתמול (הכוונה במה שדיבר בכינוס השלוחים דשנת תשמ"ח בבית חיינו).

אבי הכלה סיפר שבדעתו ללמוד עם התלמידים קונטרס "החלצו", והרב חדקוב מאד שמח על זה.

בין הדברים אמר שיש להקפיד לקרוא לתלמידים בשם היהודי שלהם (במיוחד אצל אלו הבעלי תשובה), ואם יש כאלו שאין להם שם יהודי, ניתן לתת להם שם יהודי הדומה לשם שלהם, ולעשות "מי שבירך" בתורה או לשאול רב.

אבי הכלה סיפר שבכל יום אחרי התפילה הוא חוזר את "היום יום" בשפה הספרדית, והרב שמח מאד על זה, ואמר שזה מאד חשוב, זה ספר בפורמט קטן עם תוכן מאד גדול.

הקיום בעבודה עם עצמו

מדי פעם יש להתאסף עם ההנהלה ולדבר על מצב הבחורים.

דיבר שמאד חשוב שהעבודה תיעשה בשמחה, שזה מאד משפיע על הצלחת העבודה.

כמו"כ דיבר שכדי שיהיה חומר על מה לדבר עם התלמידים מהנכון ללמוד ספר "חובת הלבבות" שער השני (שער הבחינה) המדבר בענין מה גדלו מעשיך ה', וכן שער הביטחון ושער השכחה, ודרך אגב: הביא ממה שכתוב בשער השכחה, דלכאורה למה עשה ה' ענין של שכחה בעולם? למה שאנשים ישכחו מה שלמדו, עד שלכן יש חובה לחזור תמיד על הלימוד?

ומבאר שם – שאם לא כן אנשים לא היו שוכחים מהדברים הלא טובים שעשו, וכן מהדברים הבלתי רצויים שקרה להם.

[בהמשך למה שדיבר על דברי ימי ישראל – אמר שאת הספר "חובת הלבבות" כתבו בערבית, וזה תורגם ללשון הקודש, אלא שתירגמו אותו מילה במילה, ולכן יש קטעים שקשים להבנה, אבל לאחרונה יצא ביאור חדש שקל להבנה].

דיבר רבות במעלת "קונטרס החינוך והדרכה" שנכתב ע"י הרבי הריי"ץ נ"ע בחי"י אלול תשי"ג.

כמו"כ דיבר במעלת הספר "שערי תשובה" לרבנו יונה שהיה מהראשונים, ובמיוחד השער השלישי בספרו שהוא שער כללי.

אבי הכלה שאל הרי זה מוסר? ועל זה ענה הרב: ואם ה"קלוגינקער" (היצר הרע) שלך יטען שזה מוסר,

על זה ענה שתי תשובות בדבר:

א) בחדרים של אדמו"ר הזקן, התלמידים הגאונים שרצו להתקבל לחדרים, היו צריכים להיות בקיאים בין היתר בחובת הלבבות, ושם היו צ"ל בקיאים בכל הספר ולא רק בכמה שערים.

ועד"ז בספר "שערי תשובה" לרבנו יונה, כשאדמו"ר הריי"ץ נ"ע היה בריגא ולא היו ספרי חסידות מודפסים דרש שילמדו את הספר שערי תשובה, וזה ענין של מעשה רב.

ב) הרבי ביאר כמה פעמים שמדוע היו כל מיני מחברים שלא כתבו מקורות לדבריהם, והרי כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם? שזהו מפני שלמדו את זה באופן שזה התאחד עמהם, ולכן לא כתבו את זה בשם של מישהו אחר, ועד"ז אצלך, אמר הרב חדקוב, כיון שאתה חסיד, אזי כשתלמד את זה באופן שזה יתאחד עמך הרי זה ייהפך לחסידות, ולא יהיה מוסר, וחייד חיוך רחב.

ג) כמו"כ דיבר שבזמנים הפנויים יש לך לחשוב על עצמך, וכן ללמוד לעצמך, אלא שבזמן סכנה לפעמים אדם צריך לוותר על עצמו כדי להציל אחרים.

אבי הכלה שאל האם יוכל לכתוב דו"ח מדי פעם ולהתייעץ, ענה הרב חדקוב שהוא קורא את כל מה שכותבים לו, רק שלא תמיד יהיה לו הזמן לענות, אבל אשמח לקבל הדו"ח שלך.

בסוף השיחה - אמר הרב חדקוב: אחרי שהסתכל על השעון - הקדשתי לך הרבה זמן, והסיבה היא, כיון שאתה נשמה כללית ויש לך מושפעים, ובשבילי אכפת החינוך אפילו של ילד קטן אחד, וכן של בחור אחד.

שתהיה לך נסיעה טובה ותצליח בעבודתך ושנשמע ממך בשורות טובות.

אזי ידוע יהי' הקטן

דנין עמי עמי

על יסודי התורה

והצורה

דחיים אלושרים קפ